

RAADSINFORMATIEBRIEF

18R.00069

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 13 februari 2018

Portefeuillehouder(s) : wethouder Haring

Portefeuille(s) : Economische Zaken

Contactpersoon : O. Terlouw, R.van Doggenaar

Tel.nr. :

E-mailadres : terlouw.o@woerden.nl, r.doggenaar@woerden.nl

Onderwerp:

Duiding economische ontwikkelingen in gemeente Woerden, inclusief doorkijk naar voorziene acties vanaf 2018. Dit naar aanleiding van een aangenomen amendement en motie tijdens de behandeling van raadsvoorstel (17R.00765) Programmabegroting 2018-2021, november jl.

Kennisnemen van:

- Een analyse van de verloren gegane arbeidsplaatsen sinds het jaar 2000 en denkrichtingen om deze trend te keren met speciale aandacht voor de effecten van het convenant regionale bedrijventerreinen;
- Voorziene stappen om te komen tot een uitwerking van de ondernemersvisie 2030 in samenwerking met o.a. de POVW en de lokale Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO);
- De uitkomsten van de in de afgelopen jaren uitgevoerde analyses en gesprekken in het kader van branche- en belangenorganisatie(s).

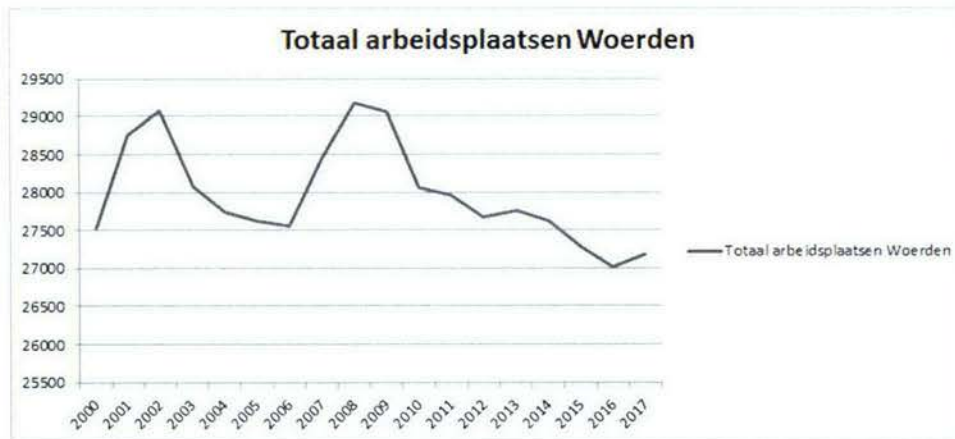
Inleiding:

Het college ziet motie M6 inzake de stimulering van de Woerdense economie als een steun in de rug aangaande de ingeslagen koers om te komen tot versterking van de Woerdense economie. Hieronder wil het college graag nadere onderbouwing geven op geschetste beeldvormingen. Gelijktijdig twee plannen van aanpak presenteren voor zowel het bestendigen van de Woerdense economie als het nader uitwerken van de ondernemersvisie 2030. Hierbinnen spelen ook de uitkomsten van onderzoeken aangaande branche en belangenorganisaties een rol.

Kernboodschap:

Op 20 september 2017 heeft mevrouw Baarsma, directeur kennisontwikkeling bij de Rabobank, tijdens een bijeenkomst van de Ondernemerskring Woerden (OKW) een presentatie gegeven over de staat van de Nederlandse economie. Onderdeel van deze presentatie was een grafiek over de werkgelegenheidsontwikkeling in Woerden. Hieruit kwam naar voren dat er sinds het jaar 2000 een duizendtal arbeidsplaatsen verloren zijn gegaan. Naar aanleiding van deze presentatie zijn er door de gemeenteraad vragen gesteld aan het college over de werkgelegenheidsontwikkeling en is er een motie ingediend over het stimuleren van de Woerdense economie.

Op basis van het provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR) is een controle uitgevoerd op de claim van mevrouw Baarsma. Uit deze gegevens blijkt dat het aantal arbeidsplekken in Woerden in de afgelopen 17 jaar tussen de 27.000 en 29.000 schommelde.

Bron: provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR)

De pieken en dalen in het aantal arbeidsplaatsen in Woerden zijn voor een belangrijk deel te verklaren uit conjuncturele ontwikkelingen. In de periode van 2001 tot 2004 was er sprake van een milde recessie door het uiteenspatten van de internetbubble en de impact van 9/11. Daarnaast staan de kredietcrisis van 2008/ 2009 en economische gevolgen daarvan ons nog helder voor ogen. In de lokale werkgelegenheidsontwikkeling zijn deze negatieve ontwikkelingen goed terug te zien.

Voor een goed beeld van de kracht van de lokale economie en het welvaartsniveau in een gemeente is het echter te kort door de bocht om enkel het totaal aan arbeidsplaatsen te bezien. Ook kengetallen zoals het werkloosheidspercentage, het aantal personen met een bijstandsuitkering, de hoeveelheid faillissementen en snelgroeiende bedrijven en het aantal huishoudens met een laag of hoog inkomen zijn van belang voor de staat van de lokale economie. Op deze kengetallen scoort de gemeente Woerden beter dan het provinciaal en landelijke gemiddelde (bron: CBS, LISA, Telos).

Kansen voor economische groei

Ondanks de goede uitgangspositie zijn er nog volop kansen om de Woerdense economie te versterken en het aantal arbeidsplaatsen te verhogen. Denk hierbij onder andere aan het beter benutten van leegstaande kantoren, het creëren van ruimte voor groeiende bedrijven, het volledig benutten van het toeristisch-recreatief potentieel, het verbeteren van de (digitale) infrastructuur en het realiseren van een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

In de afgelopen periode is op verschillende manieren gewerkt aan het benutten van deze kansen. Zo is ingezet op de herontwikkeling van bedrijventerrein Middelland. Niet alleen worden hiermee nieuwe investeringen aangetrokken, ook heeft dit (op termijn) een positief effect op de revitalisatie van kantoorpanden en aanpalende werkgelegenheid. Daarnaast is gewerkt aan een herstructureringsprogramma voor een vijftal bedrijventerreinen. De herstructurering zorgt voor een kwaliteitsimpuls op de bestaande werkgebieden, die goed zijn voor vijftig procent van de Woerdense werkgelegenheid. Ook biedt de herstructurering indirect de mogelijkheid om 6 hectare aan additioneel bedrijventerrein (schuifruimte), voortkomend uit de afspraken in het convenant regionale bedrijventerreinen, te creëren.

Verder is onder de vlag van Woerden Werkt gewerkt aan de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, nadert het project breedband-internet in het buitengebied een cruciale fase en zet de koersgroep Recreatie en Toerisme zich onder gemeentelijke begeleiding in voor een puur en gastvrij Woerden. Ten slotte is er een impuls gegeven aan het accountmanagement om de dienstverlening richting het bedrijfsleven te verbeteren. De gemeente tracht op deze manier een stevig fundament neer te leggen waarop de lokale economie kan floreren.

Branche- en belangenorganisaties in Woerden

De rol van Woerden als aantrekkelijke vestigingslocatie voor branche- en belangenorganisatie verdient een bijzondere aandacht. Van oudsher heeft Woerden, voornamelijk door haar ligging een reputatie als belangrijke vestigingslocatie van deze organisaties. Begin jaren '00 waren er in Woerden ca. 40 van dergelijke organisaties gevestigd, anno 2017 zijn er 18 over. Vanaf 2013 tot en met 2017 is er daarom op ingezet om deze trend te kenteren. Dit is eerst vanuit de economische agenda "Woerden Werkt!" en later vanuit het Economisch Actieplan (EAP) gedaan. Er is hierbij onder meer gekeken naar sterke en zwakke punten van Woerden als vestigingslocatie, of en hoe er meer vestigingen zouden kunnen worden aangetrokken en welke interventies hiervoor gedaan zouden moeten worden. Eigenaren en/of werknemers van branche en belangenorganisaties zijn in 2017 ook bevroegd naar hun percepties.

Uit de gedane acties komt ondubbelzinnig naar voren dat Woerden als vestigingsstad voor branche- en belangenorganisaties weliswaar pluspunten kent - waaronder onze geografische ligging - maar dat er behalve deze ligging geen punten zijn waarop wij bovenmatig onderscheidend zijn ten opzichte van vele buurgemeenten. Dit geldt bijvoorbeeld voor bereikbaarheid, parkeertarieven- en plekken en koop- en huurprijzen van ruimtes. Daar komt bovenop dat uit gesprekken en analyses blijkt dat de voorsprong die wij op dit moment hebben - te weten een clustering van relatief veel van deze bedrijven - geenszins een factor is waardoor de aantrekkelijkheid van Woerden wordt vergroot. Het college stelt daarom vast dat additionele inzet op het aantrekken van branche- en belangenorganisaties disproportioneel is gezien de te verwachten effecten hiervan. De verwachting is dat de inzet van een vastgoed intermediair, zoals genoemd in het herstructureringsprogramma, een groter positief effect zal sorteren op de werkgelegenheidsgroei. Uiteraard zal er binnen het reguliere programma waar mogelijk inzet worden gepleegd op het aantrekken van branche- en belangenorganisaties. Net zoals het college zich blijvend inzet om andere organisaties en bedrijven te verleiden om zich in Woerden te vestigen.

Samenwerking met POVW

Als gemeente kun je veel doen, maar heb je niet altijd overal invloed op. Wel is duidelijk dat stilstand achteruitgang betekent. Daarom wordt op dit moment het EAP (2015-2018) geëvalueerd. Dit gebeurt niet alleen door te kijken of de voorgestelde acties opgestart dan wel afgerond zijn. Er wordt ook gesproken over het nut- en noodzaak van het EAP als instrument om de Woerdense economie te bestendigen. Hierin trekt de gemeente samen op met het Platform Ondernemersverenigingen Woerden (POVW). Bij de evaluatie, en met name het opstellen van

een geüpdatete of nieuw economische plan zullen relevante belanghebbenden breed worden betrokken. Naast het POVW kunnen bijvoorbeeld de lokale afdeling van de Nederlandse Land- en Tuinbouw Organisatie, LTO hierin meedoen, maar ook instanties als Woerden Marketing. Dergelijke belanghebbenden hebben vanuit hun vakgebieden vaak hetzelfde belang als de gemeente, maar een beter inzicht in noodzakelijke interventies om kansen te verzilveren.

Idealiter werkt de gemeente in dit proces niet toe naar een eigen plan maar wordt op termijn in samenspraak een plan opgesteld. Dit kan bijvoorbeeld een gezamenlijk gemeente/POVW-plan zijn. Op deze manier kunnen we krachten zoveel mogelijk bundelen, zodat dubbele acties voorkomen worden, breder draagvlak ontstaat en mogelijk zelfs meer bereikt kan worden met dezelfde hoeveelheid geld.

Resumerend kan worden gesteld dat de Woerdense economie - met aan de wortel een bijzonder stabiele en trouwe kern aan prachtige en betrokken bedrijven - het goed doet, maar dat er altijd ruimte is voor verbetering. De gemeente blijft zoeken naar, en ondersteunen in, het blijven verbeteren van deze economie, voor en met alle bedrijven, organisaties en verenigingen die Woerden mag huisvesten.

Financiën:

N.v.t.

Vervolg:

Op dit moment wordt in samenspraak met het POVW het EAP geëvalueerd. Naast de evaluatie wordt gewerkt aan een doorkijk naar de komende jaren. Vragen als hoe we elkaar onderling beter kunnen versterken en of het EAP (nog) het juiste instrument is om focus aan te brengen binnen het economisch beleid komen hierbij aan de orde. Het doel is om te komen tot een plan van aanpak - zoveel mogelijk gezamenlijk opgesteld en gedragen - wat onder een nieuw college en een nieuwe raad moet worden vastgesteld. De Ondernemersvisie 2030 zal fungeren als belangrijke bouwsteen voor dit plan van aanpak.

Enkele kansrijke onderwerpen/acties voor de komende periode worden op korte termijn met het POVW besproken. Zoals het aanstellen van een intermediair vastgoed, het verkorten van afhandelingstermijnen, het verminderen van de regeldruk, het opzetten van een "Woerden-inBusiness" en een vacaturebank "werkeninwoerden" website, het opzetten van zomerse kaasmarkten en het opzetten van een transformatieloket voor de ontwikkelingen op Middelland.

Bijlagen:

- Kengetallen lokale economie en welvaartsniveau gemeente Woerden
(18.002132)
-

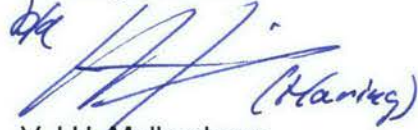
De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

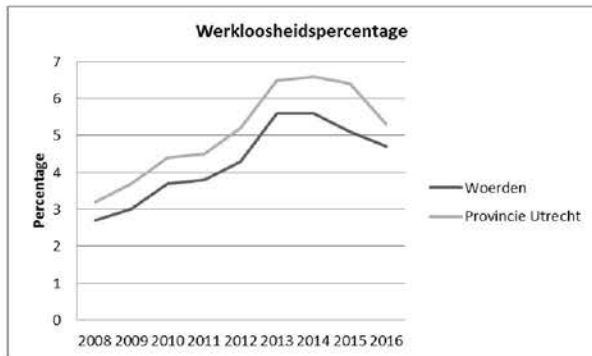

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

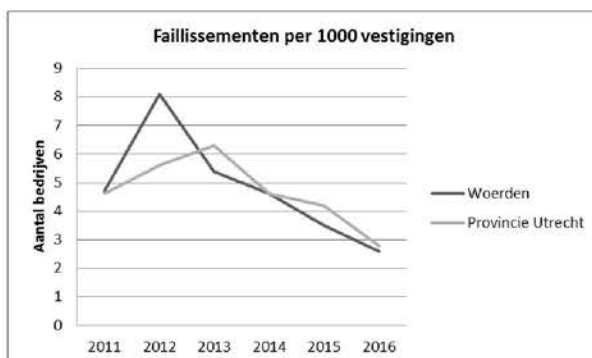
Kengetallen lokale economie en welvaartsniveau gemeente Woerden

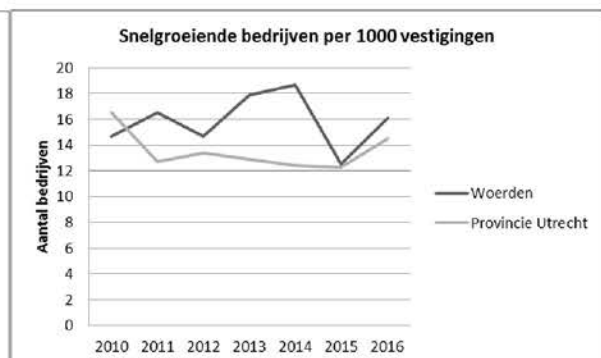
Bron: CBS – Arbeidsdeelname

Bron: CBS - Participatiewet

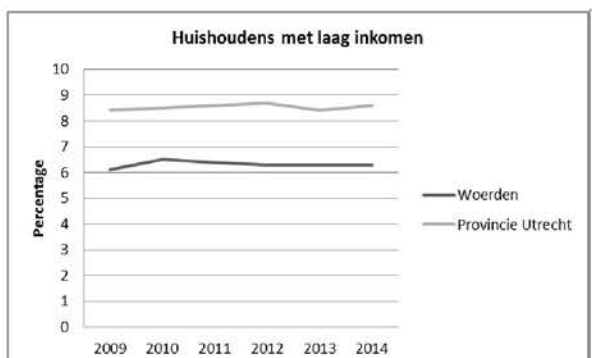

Bron: CBS – Lokale economie

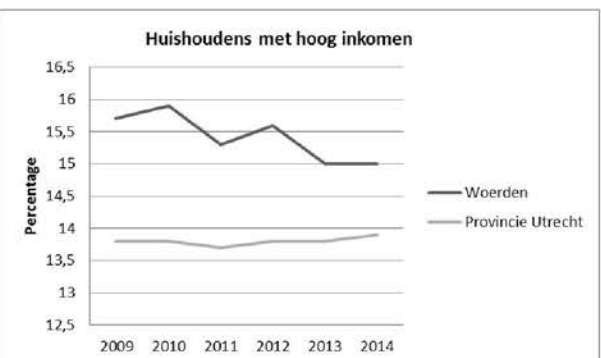

Bron: CBS – Lokale economie

Snelgroeïende bedrijven zijn volgens de internationale geldende definitie van de OECD alle bedrijven met tien of meer werknemers in het begin van het startjaar met een gemiddelde autonome groei van 20 procent per jaar of meer over een periode van drie jaar, waarbij groei kan worden uitgedrukt in het aantal werknemers en/of de omzet.

Bron: CBS – Regionaal InkomensOnderzoek (RIO)

Bron: CBS – Regionaal InkomensOnderzoek (RIO)

Het percentage huishoudens in de gemeente dat landelijk behoort tot de laagste 10%.

Het percentage huishoudens in de gemeente dat landelijk behoort tot de hoogste 10%.